

IEA Elektrik Enerjisi Trendleri 2017 Raporu...

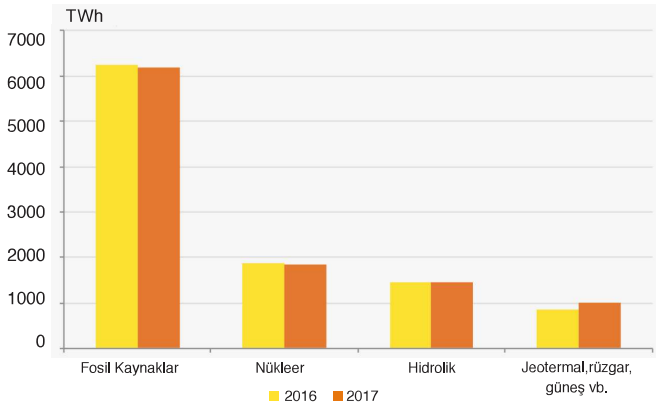
Yenilenebilir Enerji, Dünya Geneline Yükselişini Sürdürüyor

Ezgi Eylül Hasvatan

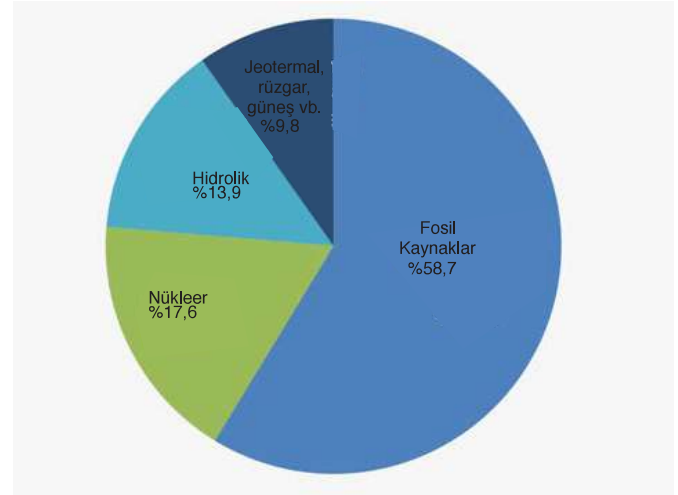
EMO İzmir Şubesi Enerji Komisyonu Üyesi

Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA) Temel Elektrik Enerjisi Trendleri 2017 (Key Electricity Trends 2017) raporuna göre, OECD ülkelerinde 2017 yılında elektrik üretiminde bir önceki yıla göre yüzde 0.8'lik bir üretim artışı yaşandı. Genel olarak OECD ülkelerinde nükleer enerjide düşüş gözlemlenirken jeotermal, güneş, rüzgâr ve diğer yenilenebilir kaynaklardan enerji üretiminde ise artış yaşandı.

Üretim artışının büyük ölçüde yenilenebilir enerji kaynaklarına ilişkin olduğunu gösteren rapora göre, jeotermal, güneş ve rüzgâr enerjisine dayalı üretimde büyüme oranı yüzde 46,8 olurken, hidrolik kaynaklarda ise yüzde 0,5'lik artış yaşandı. Aynı dönemde fosil kaynaklardan elektrik üretiminde yüzde 1'lik düşüş olurken, nükleerde ise yüzde 0,8'lük düşüş yaşandı.

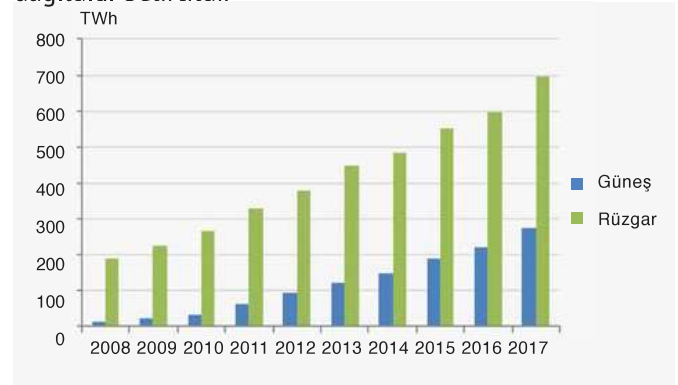

Raporda yer alan verilere göre OECD ülkeleri açık şekilde tercihlerini başta güneş ve rüzgâr olmak üzere yenilenebilir enerji kaynaklardan yana kullanırken, doğalgaz, kömür ve nükleer santrallerin geri planda kaldığı görülmektedir. Yenilenebilir enerjinin toplam üretim içindeki payının 2016'daki yüzde 22,4'den 2017'de yüzde 23,7 çıktığını gösteren raporda, fosil kaynakların payının ise yüzde 58,7'ye düştüğü görülmektedir. Nükleer enerjinin payı da bir önceki yıla göre 0,3 puan azalarak, yüzde 17,6'ya düşmüştür.

Yenilenebilir Kaynaklardaki Değişimi

2017'deki jeotermal, güneş, rüzgâr ve diğer yenilenebilir enerji kaynaklarından elde edilen elektrik üretimi bir önceki yıla göre yüzde 16,7 yükselerek, 1030,3 TWh'e ulaştı. Son 10 yılda en büyük artışın 2017 yılında yaşandığına dikkat çekilen raporda, yıllık artış oranının Avrupa'da yüzde 14,9, Amerika kıtasında yüzde 18,2'lik, Asya'da ise yüzde 19,4 artış olduğu belirtildi. OECD ülkeleri içinde ABD 50 TWh ile en çok yenilenebilir enerji kaynaklardan elektrik üreten ülke olurken, ABD'yi sırasıyla Almanya, Japonya, İngiltere ve Kanada izledi. Raporda Almanya, İngiltere ve Kanada'da rüzgar enerjisine dayalı santrallarda büyüme olduğuna dikkat çekilirken, Japonya'da güneş enerjisinin daha fazla kullanıldığı belirtildi. ABD'de ise üretim artışının güneş ve rüzgâr kaynaklarına yaklaşık olarak eşit dağıldığı belirtildi.

Hidrolik Enerji

OECD ülkelerinde hidrolik potansiyelin büyük ölçüde kullanıldığına işaret edilen raporda, geçtiğimiz 15 yılı içinde ciddi bir kurulu güç artışı yaşanmadığı hatırlatıldı. OECD ülkelerinin toplamında 2017’de hidroelektrik üretimin 1464,6 TWh olduğunu belirtildiği raporda, iklimsel nedenler bölgesel farklılar ise şöyle anlatıldı:

“OECD bölgelerinde hidroelektrik üretimi önemli ölçüde farklılık göstermiştir. Amerika’da, kıtanın en büyük hidroelektrik üreticisi Kanada ve ABD’de sağanak yağışlar sayesinde yüzde 7,9’luk büyük bir artış gözlemlenmiştir. Asya, Japonya ve Kore’deki yükselişler Avusturalya ve Yeni Zelanda’daki düşüşleri dengelerken Avrupa’da yüzde 8,4’lük düşüş gözlenmiştir. Özellikle Akdeniz ülkelerinde daha az yağış sebebiyle Portekiz ve İspanya’da sırasıyla yüzde 55.5, yüzde 47.5’lük gerileme olmuştur.”

Bir önceki yıla göre elektrik üretimindeki yüzde 73,3’lük büyümeyi yakalayan Letonya’da hidrolik kaynaklardan sağlanan üretim yüzde 50 oranında arttı.

Nükleer Enerji

OECD ülkelerinin toplam nükleer enerjiden elektrik üretimi 2017 yılında yüzde 0,8’lik artışla 1856 TWh olarak gerçekleşti. Nükleer enerji üretimindeki düşüşün bütün kıtalarda gözlemlendiğine vurgu yapıldı. Amerika’da bu düşüş oranı küçük kalırken, Japonya’daki artışa rağmen nükleer enerji tartışmaları devam eden Güney Kore’deki üretim azalması nedeniyle Asya’da daha büyük bir düşüş oranına ulaşıldı. Almanya’da aşamalı olarak durdurulan nükleer enerji üretimi Fransa’daki kesintilerle birleşince Avrupa’daki esas düşüşü oluşturdu. Buna ek olarak Avrupa kıtasında Belçika ve İsveç’teki gerçekleşen operasyonel kesintiler Çekya ve İsveç’teki güç artışını dengeledi.

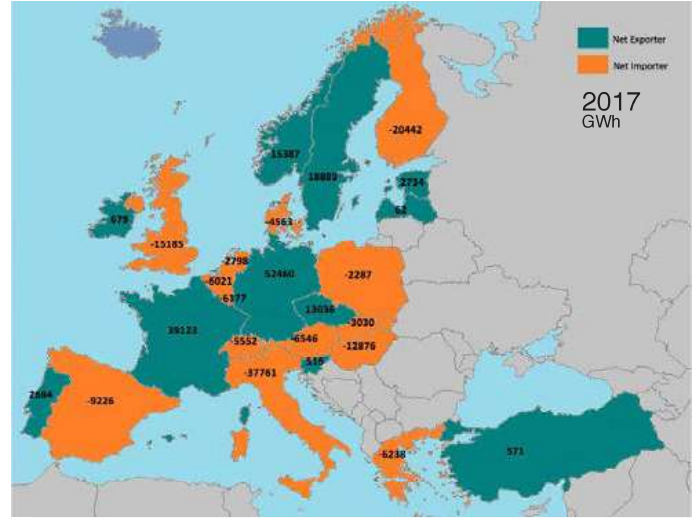
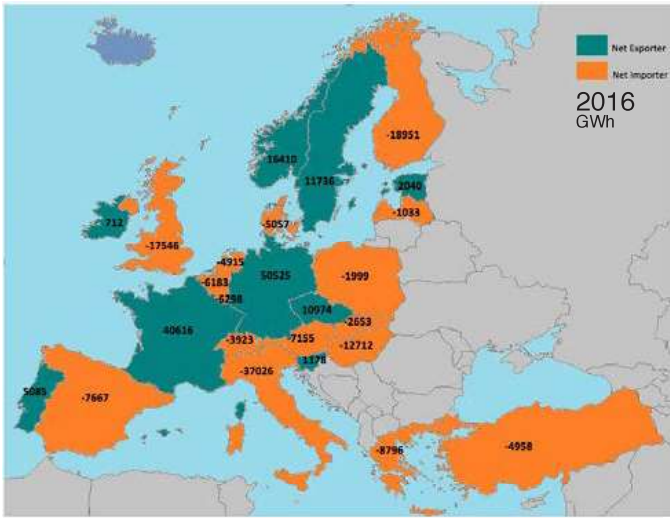
Fosil Yakıtlar

Yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelim, nükleer enerjide olduğu gibi fosil kaynaklarda da gerilemeye neden oldu. 2017 yılında OECD ülkelerinde toplam fosil yakıt kaynaklı elektrik üretimi yüzde 1 oranında azalarak, 6188 TWh’e düştü. Asya kıtasındaki yüzde 0.3, Avrupa’da yüzde 4.9 olarak belirlenen artış, Amerika kıtasındaki yüzde 4.6’lık düşüşle dengelendi. Amerika kıtasında yenilenebilir kaynaklı üretimin artmasına bağlı olarak fosil yakıtlardan üretilen elektrik 144 TWh azalırken, üretim düşüşü, büyük ölçüde daha yüksek maliyetlerin söz konusu olduğu doğalgazda yaşandı. Hidrolik üretimin mevsimsel nedenlerle düştüğü Avrupa kıtasında ise tüketim talebi fosil yakıttan enerji üretiminin 80 TWh arttırılmasına neden oldu.

Elektrik Enerjisi Ticareti

OECD’nin Asya ve Avusturalya kıtalarında yer alan üye ülkelerinde elektrik ticaretin söz konusu olmadığına dikkat çekilen raporda, Avrupa ve Amerika kıtalarındaki ülkelere ilişkin bilgiler veriliyor. OECD ülkeleri açısından durum değerlendirmesi yapılan raporda her iki kıtadaki ülkelerin OECD üyesi olmayan diğer ülkelerle de elektrik ticaret yaptığı için ithalat ve ihracat rakamlarının birbirini karşılama beklentisi gerektiğine dikkat çekilerek, Avrupa kıtasında yer alan OECD ülkelerinin ihracatı bir önceki yıla göre yüzde 4.8 artarken, ithalatçı durumunda olan ülkelerinin ithalat miktarı ise yüzde 0.9 oranında arttı.

Raporda yer alan bilgilere göre; Almanya Avrupa’daki en büyük ihracatçı konumunu korurken, Fransa’nın nükleer enerjideki düşüşüne rağmen net ihracatçı olarak kaldığı belirtildi. Portekiz ve İrlanda’nın net ihracatçı olma konumunu, 2017’de de korurken İspanya, İsveç ve Polonya’nın ithalatı daha da artırdığı belirtildi. Üretimin yaklaşık yüzde 20’sini oluşturan hidrolik üretiminin düştüğü 2016’da ithalatçı duruma düşen Türkiye’nin ise 2017’de ilk kez ticari denge kurabildiği vurgulandı.

Bölgesel Farklılıklar

Ülkelerinin bulundukları bölge itibarıyla farklılıklarının da değerlendirildiği raporda, Amerika kıtasındaki OECD üyelerinin elektrik üretiminde yüzde 4'lük bir düşüş yaşandığı belirtilerek, bölgede fosil yakıt kaynaklı enerji üretiminin yüzde 4.6, nükleer ise yüzde 0.1 oranında azalırken, hidrolik kaynakların yüzde 7.9, jeotermal, rüzgâr, güneş ve diğer yenilenebilir kaynakların ise yüzde 18.2 oranında arttığı vurgulandı.

Asya kıtasında ise nükleer yüzde 2.5 oranında azalırken, fosil yakıtlar yüzde 0.3, hidrolik yüzde 0.3 artarken, en yüksek artış yüzde 19.4 ile yenilenebilir enerji kaynaklarında yaşandı.

Avrupa'daki OECD üyelerinde ise elektrik üretim toplamda yüzde 2.4 artış gösterdi. Jeotermal, rüzgar, güneş

ve diğer yenilenebilir enerji kaynaklı üretimde yüzde 14.9'luk büyük artışına rağmen, kuraklık nedeniyle yüzde 8.4'lük, nükleerde ise yüzde 1.3'lük düşüş yaşanması nedeniyle diğer bölgelerin aksine fosil yakıtların kullanımında yüzde 4.9'luk bir artış yaşandı.

Genel olarak OECD bölgelerinin hepsinde nükleer enerjide düşüş gözlenirken jeotermal, güneş, rüzgâr ve diğer yenilenebilir kaynaklı enerji üretiminde ise artış yaşandı. Fosil kaynaklar Amerika'da yüzde 59, Asya'da yüzde 79, Avrupa'da yüzde 48'lik bir payla ana kaynak konumunu korurken, hidrolikle birlikte yenilenebilir kaynakların payı Avrupa'da yüzde 30'a, Amerika'da yüzde 23'e, Asya'da ise yüzde 12'ye ulaştı. Son olarak Amerika'da elektrik üretimin yüzde 18'ini oluşturan nükleer enerjinin, Asya'daki payı yüzde 9, Avrupa'daki payı ise yüzde 22 oldu.

50. Yıl Hatıra Kupaları

Şubemiz tarafından yapımı sürdürülen Yeni Hizmet ve Eğitim Merkezi'nin inşaat çalışmalarında destek olmak amacıyla bağış kampanyası kapsamında hazırlanan ve büyük ilgi gören 50. yıl hatıra kupalarının tasarımı yenilendi.

Yeni Hizmet ve Eğitim Merkezi'nin yapımına katkı sağlayacak olan 50. yıl hatıra kupalarını, 25 TL karşılığında şubemizden temin edebilirsiniz.

